

песни формата да не бѣде тѣй окършена и чиста, основниятъ мотивъ не всѣкога както трѣба да се подхванѣтъ, настроението не винаги издържано, както би изисквало чувството на единъ художникъ. Те приличатъ на онѣхъ нашенски сукмани които рѣдко издаватъ спотаенитѣ подъ тѣхъ форми, но при все това отделни тѣхни гѣнки и нашивки ни говорятъ за своеобразна оригинална хубость, за естественостъ, за непопваренъ природенъ вкусъ¹. Взрете се, вслушайте се въ пѣсенъта Кѣмъ мѣсеца. Пѣвецъ се лута самотенъ по долината на Илмъ и прѣдъ неговъ духовенъ погледъ въставатъ минхлитѣ радостни и тѣжни дни, сѣкашъ да замѣглятъ купнежа на настоящитѣ. Мѣсецитъ изгрява и неговитѣ кротки лучи, разлѣни надъ околната природа, уталожватъ чувствата му като другарски погледъ, другарско участие, върху неговата сѣдба. Някога си, на младини, и той е знаелъ щастие, обладалъ е това, което е писано никогда човекъ, за своя зла честь, да не забравя. Нека вълнитѣ вилнитѣ и се носѣтъ, нека уносѣтъ и него, — все пакъ сърцето му жаднѣе за миръ и се изпълня съ него: честитъ е онзи когото несподитъ въ живота не озлобѣтъ и който въ тишината на нощта усамотенъ може да сподѣли наслада съ свой другаръ, — и да му повѣрѣва туй що тай въ душа?² — По форма и стилъ това е истинска пѣсенъ, народна пѣсенъ, въ най-добрия сми-

¹ Ще си позволя въ посоченъ една народна пѣсенъ (за по-голяма яснотъ вместо пѣска, една българска), чийто апрически стилъ би сторилъ честь и на всѣкой художникъ. Едва ли една тѣй велика драма би могла да се искаже съ толкова малко думи, — и да каже тѣй много.

Дѣвойко, море, дѣвойко,
'се лѣто моя, 'сѣ пролѣтъ —

На есень чужда отмина!

Де твоите думи за вѣра:

Сутринъ на изворъ за вода,

Вечерь по късни сѣданки,

Нощъ во мала градинка...

Кога те видѣхъ на коня, (т. е. невеста)

Дойде ми да се убодѣ

Въвъ клето сърце мамено;

Най жалъ ми падна за майка —

Че съмъ ѝ единъ едничѣкъ.

² Вижъ въ тая ни Мисль прѣвода на пѣсенъта „Кѣмъ мѣсеца“.